

Vývojová psychológia

Tento článok opisuje vývojové štádiá detí a mládeže.

Emocionálny / morálny vývoj

Malé dieťa < 6 rokov

- Dieťa je spokojné, keď sú uspokojené všetky jeho základné potreby a všetko je v poriadku.
- Plače, keď sa necíti dobre.

Ameisli 6 - 8 rokov

- Dieťa vníma viac prostredníctvom pocitov ako slov. Jeho citové vnímanie je veľmi výrazné.
- Usiluje sa o samostatnosť: podnikavosť, radosť z fyzických aktivít, voľné kontakty s rovesníkmi, rešpektovanie pravidiel a poriadku (orientácia na autoritu), pozitívny vzťah k rodičom a vedúcim
- Je hrdé na svoje vlastné výkony.

Členovia skautského oddielu vo veku 9 - 12 rokov

- Dieťa má pozitívny postoj k životu, je nadšené a otvorené novým veciam.
- Stále viac si uvedomuje svoje pocity a učí sa ich aj slovne vyjadrovať.
- Rozvíja schopnosť vžiť sa do situácie inej osoby.
- Rozvíja sa u neho výrazný zmysel pre pravdu a spravodlivosť.
- Prejavuje sa potreba akceptácie a uznania medzi rovesníkmi a vedúcimi.
- Dochádza k identifikácii s vlastným pohlavím a správaniu zodpovedajúcemu tejto úlohe.
- Prejavuje sa túžba po dobrodružstve.

Teenager vo veku 13 - 16 rokov

- Teenager prežíva obdobie silných pocitov a emócií.
- Pocity sú nestále a často prevládajú nad rozumom a vôľou.
- Už nechce, aby sa s ním zaobchádzalo ako s dieťaťom.
- Chce spoznávať hranice svojho tela. Intenzívne prežíva zmyslové zážitky.
- Prebieha sebareflexia (hľadanie seba samého).
- Navenek sa často správa drsne a odpudzujúco, vo vnútri však pociťuje obrovskú túžbu byť prijatý a pochopený.
- Dochádza k vytváraniu skupín.

Mladí dospelí vo veku 17 - 20 rokov

- Snažia sa dosiahnuť emocionálnu nezávislosť od rodičov a iných dospelých.

Kognitívny vývoj

Malé dieťa < 6 rokov

- Očný kontakt
- 1. Úsmev
- Opakovanie slov

- Prvé slová

Mravčeky vo veku 6 - 8 rokov

- sústredí sa na seba
- nevyrovnané
- žije prítomným okamihom
- výrazná predstavivosť a fantázia – vysoká kreativita
- dokáže sa sústrediť približne 20 – 30 minút
- Rozprávky a realita sa navzájom prelínajú
- dokáže v mysli zvrátiť dej
- Prežívanie a myslenie sa týka celého dieťaťa

Členovia skautského oddielu vo veku 9 - 12 rokov

- Majú záujem o vedomosti, pýtajú sa na podrobnosti, ako sú príčiny a následky
- myslí obrazne a konkrétne
- Nárast myslenia zameraného na realitu a prírodné vedy
- ochota učiť sa v oblastiach, ktoré ich zaujímajú
- premýšľa o vlastných nebezpečenstvách
- Pravda je to, čo existuje; to, čo neexistuje, nie je pravda.

Teenager vo veku 13 - 16 rokov

- vedia vyvodzovať logické závery
- vidí súvislosti
- kriticky premýšľa
- Schopnosť sebakritiky
- Sklonnosť k čierno-bielemu videniu sveta
- Pravda je to, čo ja považujem za pravdu. Chcem pravdu spoznať / overiť si sám.

Vývoj viery

Malé dieťa < 6 rokov

- Všetko, čo dieťa zažíva so svojimi rodičmi a prostredníctvom nich, premieňa na základné náboženské skúsenosti. Bez premýšľania preberá formu a obsah ich viery.
- Dieťa si nevyhnutne vytvára predstavu o Bohu na základe vlastných zmyslových a citových zážitkov.

Ameisli 6 - 8 rokov

- Pocit viny ešte nie je výrazný
- vyspelá predstava o dobre a zle – výčitky svedomia
- Záujem o nebo, anjelov, večnosť, zrodenie, ...
- Zázraky Ježiša a rozprávky sa môžu vyskytovať vedľa seba
- Opatrnosť pri obrazovom jazyku, berú ho doslovne
- Dieťa nepochybuje o existencii Boha

Členovia mládežníckeho zboru vo veku 9 - 12 rokov

- Schopnosť pochopiť Božiu lásku a odpustenie – možnosť jasne sa rozhodnúť pre Ježiša
- Uprednostňujú skutočné príbehy – stotožňujú sa s hrdinom
- Opatrnosť pri príbehoch o zázrakoch
- Dieťa často rozdeľuje svoj život na náboženskú a každodennú sféru.

Teenageri vo veku 13 - 16 rokov

- kritické premýšľanie
- preverovanie a prijímanie alebo odmietanie hodnôt
- Hľadanie vlastnej viery
- „Chcem byť zbožný, aj keď je svet iný?“
- Často nové „áno“ Ježišovi

Mladí dospelí vo veku 17 - 20 rokov

- u tých, ktorí vyrastali v náboženskom prostredí, sa často vyskytuje kríza viery:
Som taký, pretože ma tak vychovali, alebo chcem byť taký a podľa toho si usporiadať život?
- čiastočné preberanie hodnôt a správania rodičov / vychovávateľov

Tabuľka vývojovej psychológie

Tabuľka vývojovej psychológie

Zdroj obrázku

- Titulná fotografia: ©Marvin Siefke /pixelio.de